

**Tractatus Exegeticus Ad Librum III. Decretalium Gregorii
IX. Materiam successionis Testamentariæ, & Legitimæ,
nec non Parochorum, Regularium, & Patronorum jura,
aliaque ad rem Liturgicam spectantia ...**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1740

§. II. De Modis acquirendi Jus Patronatus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63798](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63798)

si denique, qui sunt de familia, simul & hæredes sint, intellige quoad primum acquirentem, & quoad bona familiaria, mixtum vocatur. Card. de Luca hic discurs. 30. num. 3. citans Rotam, & praxim Curie Romanæ, apud quem discurs. 60. num. 17. § 18. etiam illa quæstio: An, & quomodo Jus Patronatus familiare in hereditarium, & vice versa ex voluntate Patroni commutari possit, discussa reperitur.

8 Circa Jus Patronatus hereditarium id porro notandum est, quod filius, si hæres non sit, etiam Jus Patronatus non acquirat. Covarruv. Var. resolut. lib. 2. cap. 18. num. 7. Card. de Luca d. discurs. 60. num. 5. Item, si filius primogenitus succedat in hereditate patris, etiam reliqui liberi à Jure Patronatus excludantur, sicut & filia renuntians hereditati accepta dote, quæ econtra, si cum fratre hæres existat, æque cum illo in hoc jure succedit. Panormit. & Canisius ad cap. 1. h. t. num. 4. Quod si vero pater filium in re certa instituat, scripto extraneo hærede universali, hic solus, excluso filio, qui se instar legatarii hoc casu habet l. 13. C. de hered. instit. in Jure Patronatus succedit. Covarruv. d. l. num. 9. Lambertin. de Jur. Patronat. part. 2. lib. 1. quæst. 2. art. 19. num. 13. nisi forte rei singulari relicta, & universita-

tem continenti v. g. castro, villæ, civitati, vel pago legato jus illud annexum foret. Panormit. ad d. cap. 1. h. t. n. 2. Canisius ad cap. 1. § 2. h. t. num. 5. V. Lambertinum hanc quæstionem fuisse tractantem lib. 1. part. 2. artic. 2. quæst. 16.

Dividitur III. In reale & personale. 9 Illud rei v. g. castro inhæret, istud personam fundatoris, ejusque hæredes sequitur. Discrimen inter utrumque est, quod Jus Patronatus reale ad quoscunque castri possessores transeat c. 13. de Jure Patron. non etiam personale, quod etiam vendito fundo, in quo Ecclesia Patronata fuit constructa, apud fundatorem, ejusque hæredes manet, nec si ob delictum vel primus Patronus, vel ejus hæredes confiscatione bonorum puniantur, hoc jure privatur. P. Engel h. t. num. 17. P. Pirhing ad h. t. num. 57.

Dividitur IV. In activum & passivum. 10 Illud est proprie tale, quod hactenus descripsimus, quando scilicet ad præsentationem Patroni subjectum habile instituitur, nec alteri beneficium conferri potest. Passivum vero denotat præsentationem personæ ex certa familia, ex qua quamdiu Clericus idoneus adest, alius extraneus præsentari, & institui nequit. Barbof. J. E. V. lib. 3. cap. 12. num. 25. § 52.

§. II.

De Modis acquirendi Jus Patronatus.

S U M M A R I A.

11. Jus Patronatus tribus modis acquiritur, fundatione, constructione, dotatione. 12. Num copulative hæc tria concurrere debeant, sub distinctione resolvitur. 13. An fundator, & constructor Ecclesiæ Jus Patronatus acquirat,

rat, si ex oblationibus fidelium spontaneis dos accesserit, discutitur. 14. Ut dotatione acquiratur, dos sufficiens esse debet. 15. Ex reedificatione non aliter acquiratur, quam si Ecclesia totaliter fuerit destructa. 16. Ultrubi-que consensus Episcopi intervenire debet. 17. Expressa reservatione non est opus. 18. An Jus Patronatus referat speciem servitutis? 19. An prater recensitos modos acquirendi Jus Patronatus alii quoque dentur? 20. 21. 22. 23. Latius ex Concilio Tridentino explicatur.

11 **T**res præcipue modi *Jus Patronatus* ab initio, & originaliter acquirendi assignantur tum in Decreto, & Decretalibus, tum in Jure Concilii Tridentini novissimo I. **FUNDATIO** cap. 3. *juncta Gloss. h. t. cap. 25. Eod. cap. 6. de filiis Presbyt. cap. 26. C. 16. Q. 7.* II. **CONSTRUCTIO** cap. 33. *C. 16. Q. 7. dict. cap. 25. h. t.* III. **DOTATIO** cap. 31. *C. 16. Q. 7. cap. 3. de Eccles. edific. qui modi confirmantur à PP. Tridentinæ Synodi Sess. 14. de Reformat. cap. 12. Sess. 25. cap. 9. unde vulgatus ille Glossæ in cap. 26. C. 16. Q. 7. Versus:*

Patronum faciunt Dos, edificatio, fundus.

Fundasse igitur (hoc verbum stricte sumendo) Ecclesiam is dicitur, qui fundum, sive terræ solum concessit, in quo illa construeretur. *Edificasse*, qui suis impensis eam construxit, nec enim ad fabros, aliosque operarios, qui constituta mercede operas suas locant, hæc constructio referenda est, *dotasse* vero is dicitur, qui pro necessariis Ecclesiæ & ejus ministrorum annuos redditus sufficientes assignavit cap. 9. de *Consecr. dist. 1.*

12 Num vero ad acquirendum *Jus Patronatus* recensiti tres modi simul concurrere, adeoque fundatio, constructio, & dotatio *copulative* requiratur,

vel sufficiat *disjunctivè* uno ex his modis munificentiam suam Ecclesiæ probasse, non una est omnium Sententia, uti videre est apud Gonzalez ad cap. 25. *h. t. num. 3. Pax Jordan lib. 10. tit. 7. num. 29. Card. de Luca de Jus. Patron. discurs. 55. num. 21. Corvinum de Benef. Eccles. lib. 5. tit. 9. num. 18. Fagnan. in cap. 3. h. t. num. 26. & seqq. Van-Elpen J. E. V. part. 2. tit. 25. cap. 3. num. 5. & seqq. Pignatell. tom. 9. consult. 82. num. 82. & seqq. Franc. Pitonius de Controv. Patron. tom. 2. allegat. 54. num. 24. Mihi cum laudato Pignatello cit. Consult. num. 86. & RR. DD. Martino Resch d. tract. cap. 5. n. 3. sic placet distinguere: ut Ecclesia aliqua dicatur *Patronata*, & *Jus Patronatus* quoad omnes suos effectus in unico subiecto *privativè* subsistat, omnes dictæ beneficentiæ modos scilicet fundationem, constructionem, & dotationem *collective* requiri: sin vero *Jus Patronatus* ita constituatur, ut pluribus *cumulative* competat, sufficiet *disjunctivè*, vel fundasse, vel construxisse, vel dotasse Ecclesiam, ita, ut si unus det fundum, alius edificet, & tertius dotem constituat, idque cum consensu Dioecesani fiat, omnes *pro indiviso* Patroni efficiantur. Ratio primi membri est, quod ad Ecclesiam, ut dicatur rite & legitime fundata, & constructa, per SS. Canones etiam requiritur, ut sit*

fit sufficienter dotata *cap. 8. de Consecrat. Eccles. cap. 26. § seq. C. 16. Q. 7.* imo dotatio ipsam Ecclesiæ constructionem præcedere debet *cap. 9. de Consecrat. dist. 1. Nov. 67. cap. 2.* unde, qui ædificat Ecclesiam, tacita quadam obligatione ad eam dotandam obstringitur. *arg. l. 38. ff. de A. vel O. H.* ergo ut Ecclesia censeatur legitime fundata, & multo magis, ut dicatur *Patronata*, hæc tria, fundatio, constructio, & dotatio separari non possunt, cum *fundatio* in sensu juris etiam complectatur *constructionem*, & *dotationem*, ut pluribus perhibet Franc. le Roye in *Prolegom. ad Comment. de Jur. Patronat. cap. 13.* Deinde, cum Jus Patronatus ex parte Patroni sit *honorificum*, *onerosum*, & *utile* (de quo copiose in sequentibus agitur) necessum est, ut simul concurrant fundatio, constructio, & dotatio: Quomodo enim honor Patrono fundum duntaxat offerenti in Ecclesia exhibeatur, quæ constructa nondum est? Quomodo Patronus inops alimenta ab Ecclesia petat (id quod ejus jus *utile* est) cui dos nulla? Quam sollicitudinem ei pariat Ecclesia, quæ, utut dotata, necdum tamen fundata, aut constructa est? Unde consequens est, quod ad hoc, ut quis Jus Patronatus *privativè*, & quoad omnes effectus juris consequatur, Ecclesiam & fundare, & construere & dotare debeat. II. Membrum probatur ex supra allatis textibus nimirum ex *cap. 26. 27. 30. § seq. C. 16. Q. 7. cap. 2. C. 18. Q. 2. cap. 25. h. t. & Concil. Trident. Sess. 25. de Reform. cap. 9.* ubi prædicti modi acquirendi *Jus Patronatus* cum dictione *alternativa* ponuntur, adeoque si unus fundet, alter construat, ter-

tius dotet Ecclesiam, singuli *Jus Patronatus* consequentur, quia conjunctim Ecclesiam à non esse ad esse deduxerunt. Panormitan. *Consil. 6. num. 2. RR. DD. Resch. cit. cap. 3. n. 3. in fin.*

Quid ergo, si aliquis fundum pro¹³ exstruenda Ecclesia concesserit, eamque insuper construxerit, cui deinde ex eleemosynis, vel aliis oblationibus fidelium dos sufficiens accessit, an non talis fundator *Jus Patronatus* sibi acquireret? Videtur affirmandum, saltem quoad jura *honorifica*, propter auctoritatem S. Rotæ, quæ in *Calaguritana Jurispatronatus, Veneris*, 16. Februarii 1629. coram Emin. Card. Virile, & iterum in *Januensi juris honorifici, Veneris*, 17. Maji 1630. coram R. P. Pirovano hanc quæstionem affirmative decidit, ex ratione, quod Ecclesia hoc pacto deducatur de non esse ad esse, & cum constructor faciat expensas considerabiles, equum est, ut in illa Ecclesia honoretur, & invitentur Christi fideles ad similia peragenda. Utramque decisionem lege sis apud Tambur. tom. 3. post finem num. 28. § seq. His Decisionibus eatenus assurgo, ut eas duntaxat in Ecclesiis *regularium*, de quibus sunt conceptæ, procedere existimem, ex hac peculiari ratione, quod alias in Ecclesiis *Regularium*, tametsi Laicus eas fundaverit, construxerit, & simul dotaverit, Jus Patronatus saltem quoad principalem ejus effectum, nempe Prælati præsentationem citra speciale Privilegium Apostolicum non acquirat, *cap. 25. h. t.* quia electio Prælati pertinet ad Religiosos, nec Laicus se eidem immiscere potest *cap. 51. § 56. de Elect. Pax Jordan cit. lib. 10. tit. 7. num. 32.* Card. de Luca de *Jur. Patron.*

Uu

di-

discurs. 55. num. 14. & in Summa Juris-
patr. num. 24. Pignatell. cit. Consult.
n. 94. Eminent. Petra tom. 3. pag. 62.
num. 11. 18. & 19. e contra in aliis Ec-
clesiis inferioribus cum Laici Jus Pa-
tronatus quoad omnes effectus acqui-
rere possint, si suæ liberalitati in fun-
dando & construendo limitem non
posuerint, sed Ecclesiam à se funda-
tam & constructam competenti quo-
que dote instruxerint, cessat ratio, ob
quam ipsis jus honorificum Patrona-
tus ex sola fundatione, vel constru-
ctione concedatur, tametsi ex oblatio-
nibus, & eleemosynis fidelium con-
grua dos ex intervallo accesserit. Et
hanc meam opinionem similiter con-
firmo ex Decisione Rotali, quam re-
fert Pitonius tom. 2. de Controv. Pa-
tron. allegat. 54. num. 25. his verbis:
„Quod si Ecclesia fuerit dotata, &
„fundata ex oblationibus & eleemo-
„synis, sola vero constructio fuerit.
„peracta per alterum, iste non ac-
„quirat Jus Patronatus, me scribente
„firmavit Rota in Senogalliens. funda-
„tionis 13. Decemb. 1709. §. in hoc
„rerum statu coram Eminent. D. Car-
„dinali Priolo, ibi: Cum autem Cui-
dobaldus assignaverit fundum, absque
reservatione Juris Patronatus & dota-
tio efformata sit ex investimentis, & do-
nationibus Monasterii factis, communi-
tas ex sola constructione, quatenus de
proprio edificasset, Jus Patronatus mi-
nime acquirere potuisset. „ Confirma-
„ta 16. Maji 1710. §. sed quatenus
„coram Reverendiss. Domino Molines
„Decano. Unde nec talem fundato-
rem jus presentandi sibi reservare pos-
se, nec Episcopum eidem hoc jus in-
dulgere, credit Zypæus de Jur. Patron.

respos. 3. num. 3. ubi sic scribit: „qui
„ergo vilem tantum aream dederit,
„nihil de suo aliud in dotem, vel stru-
„cturam contulerit, Patronatum ac-
„quirere non potest; nec hujusmodi
„nomen, magna nimis secum jura
„trahens, explicita in nobis, ei Epi-
„scopus reservare. Quid ergo in com-
pensationem suæ liberalitatis accipiet?
„Benefactor quidem dici potest (re-
„ponit Zypæus d. l.) & honor aliquis
„sessionis, processionis, sepulturae &c.
„ex arbitrio Episcopi ei deferendus
„de erni.

Pro ulteriori illustratione hujus ma-
teriae notabis I. ut ex dotatione quis
consequatur Jus Patronatus modo ex-
plicato, dotem debere esse sufficien-
tem, secus talis non Patronus, sed be-
nefactor dicetur. Azor part. 2. c. 19.
Q. 6. similiter, si quis ad dotem jam
constitutam additionem fecerit, quia
tunc non tam dotare, quam ditare Ec-
clesiam censetur. Card. de Luca de
Jur. Patron. discurs. 12. num. 5. nisi sor-
te Ecclesia in eum paupertatis statum
reducta sit, ut dotem prius constitu-
tam amiserit, tunc enim augmentum
dotis succedet in locum primæ dota-
tionis, & dotanti Jus Patronatus adji-
ciet, modo tamen ita dotans protelle-
tur verbis expressis, se hanc liberalita-
tem exercere, animo acquirendi Jus
Patronatus, aut saltem ex conjecturis
hæc intentio colligi possit, qualis con-
jectura pro animo dotandi esse pote-
rit, si consensum Episcopi adhibuerit,
cum in donatione simplici, & libera
ejus consensus non requiratur. cit.
Card. de Luca discurs. 55. num. 17. &
18. RR. Resch d. cap. 3. n. 5.

Notabis II. etiam ex reedificatio-
ne

ne Jus Patronatus acquiri posse, sed hoc ita, si Ecclesia totaliter destructa ex integro reaedificetur *arg. l. 1. §. penult. ff. Quib. mod. ususfr. amitt.* quia etiam hoc casu Ecclesia per novam reaedificationem de non esse ad esse deduci dicitur. *Nov. 67. cap. 2.* censetur autem tunc de novo reaedificata, si nova consecratione Episcopi opus fuerit. Priori tamen Patrono per hoc Jus Patronatus non aufertur, supposito, quod illud non modo per constructionem, sed etiam fundationem, & dotationem acquisiverit, sed saluum manet, ita, ut utrique in solidum competat: unde ne ex multiplicatione Patronorum Ecclesiæ gravetur, aut communio, quæ est discordiarum seminarium *l. 77. §. 20. ff. de Legat. 2.* invitis imponatur, consultum esse censet Fagnan. *ad cap. 3. h. t. num. 57.* ut Episcopus prius primum Patronum requiratur, an illi reaedificare collubitum sit. *V. Pignatell. d. Consult. 82. num. 87. §. seq.*

16 Notabis III. Consensum quoque Episcopi intervenire debere, ut Jus Patronatus ex prædictis causis acquiratur *cap. 26. 27. §. 35. C. 16. Q. 7. cap. 25. h. t. Nov. 67. cap. 1.* quia interest Episcopi, exploratam habere tum qualitatem, & conditionem dotantis, tum quantitatem dotis, & quia insuper Laicis similia jura spiritualia sibi propria autoritate asserere non convenit. *Card. de Luca discurs. 55. num. 2. RR. DD. Resch. d. cap. 5. n. 10.* cum aliis ibidem relatis, sufficere tamen si consensus Episcopi Ecclesiæ ædificatæ superveniat, cum Panormitano, & aliis judicat Barbof. *de potest. Episc. part. 3. allegat. 70. n. 21.*

Notabis IV. Ad Jus Patronatus acquirendum, si prædicta omnia intervenierint, expressa reservatione non esse opus, modo eidem expresse renuntiatum non fuerit *cap. 25. h. tit. cap. 41. de testib.* *Card. de Luca cit. discurs. num. 3.* nec sibi præjudicat Patronus, tametsi Jus Patronatus sibi expresse stipulatus sit, cum superabundans cautela nunquam noceat, *arg. l. 2. ff. de Evict. l. 6. C. eod. RR. Resch. cit. cap. num. 10. in fin.*

Notabis V. Juxta multos Jus Patronatus referre speciem servitutis *arg. Concil. Trid. Sess. 25. de Reform. cap. 9.* ac propterea Patrono accommodandam esse actionem confessoriam utilem, nihilominus Panormitano in *cap. 3. h. t. num. 9.* & Franc. le Roy in *prolegom. ad tit. de Jur. Patronat. cap. 5.* videtur esse aliquod jus distinctum pro remuneratione beneficii Patrono à SS. Canonibus concessum, quippe qui nullum jus in Ecclesiarum collatione sibi arrogat, sed in id duntaxat ejus sollicitudo tendit, ut de idoneo rectore Ecclesiæ prospiciatur, & sic libertatem Ecclesiæ non tam imminuere, quam augere & adjuvare videtur, quod sua probabilitate non caret. *V. Espen cit. tit. cap. 5. num. 7.*

An præter recensitos non super sint alii tituli acquirendi Jus Patronatus, quæri potest. Ut huic quæsito satisfiat, referenda & declaranda sunt verba Concilii Tridentini *Sess. 25. de Reform. cap. 9.* ubi PP. ita decreverunt: *Sicut legitima Patronorum jura tollere, piâsque fidelium voluntates in eorum institutione violare, æquum non est: sic etiam, ut hoc colore beneficia Ecclesiastica in servitutem, quod à multis im-*

Uu 2

pe-

*pudenter sit, redigantur, non est permit-
tendum. Ut igitur debita in omnibus
ratio observetur, decernit S. Synodus ut
titulus juris Patronatus sit ex fundatio-
ne, vel dotatione, qui ex authentico do-
cumento, & aliis jure requisitis osten-
ditur, sive etiam ex multiplicatis præ-
sentationibus per antiquissimum tempo-
ris cursum, qui hominum memoriam
excedat, aliâve secundum juris disposi-
tionem. Ex quibus verbis imprimis
colligere licet PP. sollicitudinem in
conservando Jure Patronatus iis, qui-
bus de jure competit, & in vindican-
da libertate Ecclesiarum, ne per mo-
dos jure non probatos in servitutem
redigantur. Deinde ex his verbis si-
mul elucescit, regulares modos acqui-
rendi jus Patronatus duntaxat esse fun-
dationem & dotationem, non exclusâ
constructione, ut observat Zerola in
Prax. Episc. part. 1. V. Jus Patronatus
§. 2. v. 3. Barbof. in Collect. ad d. cap.
Trid. num. 1. quibus adjungitur titu-
lus extraordinarius, scilicet præscriptio
immemorialis, qua mediante etiam jus
Patronatus acquiri posse PP. conce-
dunt, ac insimul præcipiunt, ut, qui
posthac hoc jure gaudere volunt, il-
lud ex authenticis documentis, & ex
repetitis præsentationibus per cursum
temporis, qui hominum memoriam
excedat, factis comprobent. Sufficiet
autem alterutro modo, vel per instru-
mentum originale ipsius foundationis
vel dotationis etiam sine aliqua præ-
sentatione fidem facere, aut producere
præsentationes per tempus immemo-
riale multiplicatas, tametsi nullum in-
strumentum foundationis vel dotationis
ostendatur, neque etiam in dictis præ-
sentationibus alicujus foundationis, vel*

*dotationis mentio fiat, quia ex præsen-
tationibus per tempus immemorabile
continuatis, & ad effectum deductis
Lex præsumit titulum foundationis,
quæ præsumptio, utpote juris, & de
jure fortior est illa, quæ fit per instru-
mentum. Et ita declarasse S. Congre-
gationem Concilii refert Pignatell. d.
tom. 9. Consult. 82. num. 6. & 7. V. Bar-
bof. ad h. loc. Concil. num. 3. & 4. Nec
præscriptio extraordinaria cum titulo
scilicet præsentationis hic sufficiet, licet
in aliis materiis id procedat per cap. 1.
de Præscript. in 6. quia Concilium tem-
pus immemorabile expresse requirit;
Nec illa verba Decreti, aliâve secun-
dum juris dispositionem, ad tempus re-
ferenda sunt, sed ad causas, aliâque
modos, quibus de jure veteri jus Pa-
tronatus probari potest. Pignatell. d.
Consult. num. 13. Van-Espen d. tit. 25.
cap. 3. num. 17. & 18.*

Pergunt porro PP. Concilii hanc
concessionem ita restringere: *In iis ve-
ro personis, seu communitatibus vel uni-
versitatibus, in quibus id jus plerumque
ex usurpatione potius quæsitum præsu-
mi solet, plenior & exactior probatio
ad docendum verum titulum requira-
tur, nec immemorabilis temporis pro-
batio aliter eis suffragetur, quam si præ-
ter reliqua ad eam necessaria, præsen-
tationes etiam continuatæ, non minori
saltem, quam quinquaginta annorum
spatio, quæ omnes effectum sortitæ sint,
authenticis scripturis probentur. Per
has personas intelliguntur in hoc De-
creto Domini civitatum, castrorum,
aut locorum, ut sunt Duces, Marchio-
nes, Comites, Barones, alique Ma-
gnates perpetuam jurisdictionem ha-
bentes, item Magistratus seu illa Colle-
gia,*

gia, & corpora ficta, quæ loci universum populum repræsentant, contra quos ex dispositione Concilii pugnat præsumptio, quod *jus Patronatus* in beneficiis intra territorium suum sitis sibi per usurpationem asseruerint, ideoque exactiorem probationem tam in petitorio quam possessorio ab illis exigere voluit, & ita sapius censuit S. Rota Decis. 421. num. 1. & Decis. 756. n. 3. part. 2. Recent. & testatur Theodos. de Rubeis in singular. Rota part. 2. V. Jurispatronatus §. 5. pag. 59. V. Barbof. ad h. l. Concil. num. 33. & seqq. Card. de Luca in Annot. ad Concil. Trid. Discurs. 11. num. 2. & 3. & per tot. & de Jur. Patron. discurs. 58. n. 1.

21 Quo indemnitati, & libertati Ecclesiarum, ac beneficiorum magis consulere PP. Concilii, in dicto Decreto *Jus Patronatus* in aliis beneficiis quibuscunque, & privilegia nominandi, ac præsentandi, eorumque possessionem ex toto cassarunt, & abrogarunt, exceptis Patronatibus, qui alicui super Ecclesia aliqua Cathedrali, & qui super aliis beneficiis Imperatori, Regibus, sublimibus Principibus, regna habentibus, nec non studiis Generalibus, sive Academiis concessi sunt. Tenor Decreti sic habet: *Reliqui Patronatus omnes in Beneficiis, tam Secularibus, quam Regularibus, seu Parochialibus, vel Dignitatibus, aut quibuscunque aliis Beneficiis, in Cathedrali, vel Collegiata Ecclesia, seu Facultates & Privilegia concessa tum in vim Patronatus, quam alio quocunque jure nominandi, eligendi, præsentandi ad ea, cum vacant (exceptis Patronatibus, super Cathedralibus Ecclesiis, competentibus, & exceptis aliis, quæ ad Imperatorem,*

& Reges, seu regna possidentes, aliosque sublimes, ac supremos Principes, jura Imperii in dominiis suis habentes, pertinent, & quæ in favorem studiorum generalium concessa sunt) in totum prorsus abrogata, & irrita, cum quasi possessione inde secuta, intelligantur. Beneficiaque hujusmodi, tanquam libera, à suis collatoribus conferantur, ac provisiones hujusmodi plenum effectum consequantur.

Pro uberiori explicatione hujus 22. Decreti nota I. omnia privilegia, utut prægnantissimis terminis & clausulis concepta, quæ super jure præsentandi, vel eligendi ad beneficia aliàs libera olim concessa fuerunt, per hanc Conciliarè Constitutionem revocari, etiam si privilegiati in usu horum privilegiorum per immemorabile tempus constituti fuissent, & ita declarasse S. Congregationem Cardinalium testatur Garzias part. 5. cap. 9. num. 108. quod tamen ita limitat Card. de Luca in Annot. ad Concil. Trid. discurs. 11. n. 33. & de Jur. Patron. discurs. 65. n. 9. ut hæc Conciliaris revocatio duntaxat in privilegiis mere gratuitis procedat, non etiam, quæ sibi aliquam causam onerosam admixtam habent, v. g. ubi privilegiatus augmentum dotis, vel re-staurationis attulit, aut aliud onus in Ecclesiæ commodum sponte subiit.

Nota II. ex Fagnano in cap. 19. h. t. 23. num. 9. ad validitatem præsentationis, vel institutionis non sufficere, ut præsentans communiter reputetur Patronus, & sit in quasi possessione juris præsentandi, nisi doceat de titulo, & proprietate Juris Patronatus juxta præscriptum Concilii. Addit dein num. 7. Decretum hoc ex Declaratione Cardi-

Uu ;

na-

nalium habere locum etiam in *petitorio*, & *possessorio*, adeoque admittendam non esse presentationem, nec presentati institutionem faciendam esse, nisi probato prius Jure Patronatus juxta prescriptum S. Concilii. Quin & addit num. 11. S. Congregationem resolvisse, ad presentationem admittendum non esse, tametsi probaverit, se per quadraginta annos presentasse, & in quasi possessione fuisse. Quodsi vero de jure Patronatus quidem constet, lis vero inter duos vertatur, cui competat, eo casu, ait Fagnan. n. 16. non requiri formam probationis per Concilium Tridentinum prescriptam, atque inter presentatos preferendum

esse presentatum ab illo, qui tempore presentationis erat in quasi possessione juris Patronatus, & ita quoque à S. Rota in Tirafonenfi juris Presentandi 16. Octobris 1592. coram Blanchetto, & iterum in Pisana Capellania 20. Maji 1594. coram eodem decum fuisse refert Garzias part. ult. cap. 2. num. 241. V. Pignatell. d. consult. 82. n. 81. Vide laudatum Card. de Luca d. discurs. 65. & Pax Jordan lib. 10. tit. 7. de Jur. Patron. à num. 67. & consequenter usque ad num. 123. Pignatell. d. l. à num. 9. usque ad num. 31. qui sensum dictæ Conciliaris dispositionis uberius explanant.

§. III.

Quomodo Jus Patronatus jam constitutum ab uno ad alterum transferatur?

SUMMARIA.

24. Jus Patronatus transfertur in alium vel per dispositionem inter vivos, vel ultima voluntatis, vel ab intestato. 25. Quomodo ultimis his duobus modis transferatur? 26. Quis ordo observandus sit, si ex pluribus Patronis unus plures heredes reliquit? 27. Duplex providendi modus in hoc casu recensetur. 28. Quem rejicit Bœbmerus, & insimul ipse rejicitur. 29. An jus Patronatus hereditarium in fideicommisso universali in heredem fiduciarium, vel fideicommissarium transeat? Argumenta pro herede fiduciario & fideicommissario promuntur. 30. Favemus heredi fiduciario. 31. An jus Patronatus legato relictum in alium transferri possit, sub distinctione resolvitur. 32. 33. 34. An jus Patronatus per successionem hereditariam in Monasterium transeat, distinctis Conclusionibus explicatur. 35. An jus Patronatus alteri donari possit? 36. Jus Patronatus solitarie spectatum sine Simonia vendi nequit, bene vero accessorie v. g. cum castro. 37. Bœbmeri circa hanc questionem error refellitur. 38. Jus Patronatus oppignorato castro in creditorem antichreticum transire defendit Bœbmerus. 39. Negant alii, quibus nos accedimus. 40. An prædio locato jus Patronatus eidem inherens in conductorem quoad exercitium transeat? 41. Negamus.